

Kansallinen lääkehoidon kehittämisverkosto Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä, kokous 2/2026, MUISTIO

Aika: 13.5.2026 klo 13.01–14.36

Paikka: Microsoft Teams -kokous

Läsnä:

Essi Kariaho, puheenjohtaja, Pharmaca Health Intelligence Oy
Erja Niemi, sihteeri, Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaala-apteekki
Outi Lapatto-Reiniluoto, HUS (klo 14.16 asti)
Ilona Niittynen, HUS-apteekki
Marja Forsell, Kustannus Oy Duodecim
Ville-Matti Mäkinen, Suomen Proviisoriyhdistys ry

Kolme nostoa kokouksesta

1. Kausi on loppumassa ja yritetään saada kehittämistoimenpiteet valmiiksi ja toisaalta mietitään mitä niistä jäisi tutkittavaksi ja kehitettäväksi ensi kaudelle
2. Hyvin on saatu asioita eteenpäin! Mietitään seuraavalle kaudelle mahdollisimman tarkat ja konkreettiset tavoitteet, joihin verkosto pystyy vaikuttamaan ja jotka olisivat merkityksellisiä potilaille/asiakkaille
3. Sairaala-apteekkikyselyn koonti on valmistumassa

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi vuoden 2026 toisen kokouksen klo 13.01

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

3. Työryhmän toimintasuunnitelman toimenpiteiden ja kehittämisprojektien tilanne

Lääketietovarantoon liittyvä jatkotyö

Lääketietovarannon eli Farmaston kehittäminen on tällä hetkellä käynnissä Fimean toimesta. Farmastoa arvioivaan asiantuntijapooliin on ollut mahdollista kaikkien osallistua, joten ei pidetä aiheetta jatkossa työryhmän asialistalla.

Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen

Lääketieto digitaalisissa hoitopoluissa ja terveyssovelluksissa / Ville-Matti Mäkinen, Tuomo Heinonen, Julia Lumijärvi (vanhempainvapaalla), Päivi Kiviranta, Tarja Pajunen, Raimo Ojala, Auri Sääskilahti

Toimenpide ei ole ottanut suurta harppausta sitten viime kokouksen, Ville on pohtinut ja kirjoittanut aiheetta hieman pidemmälle ja korosti valittua lähestymistapaa, joka ei perustu yksittäisten sovellusten esittelyyn, vaan laajempiin trendeihin ja pysyvämpiin peruskäsitteisiin. Ville kuvasi keskeisiksi teemoiksi lääkitystiedon roolin terveyssovelluksissa, yleisimmät käyttötapa-ukset (kuten reseptien uusinta, lääkitystietojen tarkastelu ja etäasiointi), sekä teknologiset ratkaisut kuten kuva-, video- ja etäyhteysteknologiat. Hän painotti, että artikkeli olisi

luonteva kohdistaa terveydenhuollon ammattilaisille, koska kohderyhmä on rajatumpi ja näkökulma on helpompi kirkastaa kuin kuluttajille suunnatussa tekstissä. Aihe ei välttämättä ole täysin tuttu kaikille terveydenhuollon ammattilaisille.

Keskusteltiin, mikä on artikkelin sanoma ja miten estetään sen vanheneminen välittömästi. Pääpaino voisi juuri siksi olla haasteissa ja trendeissä. Ville kuvasi artikkelin jäsentämistä neljän tekniseen spesifikaatioon kirjattujen osa-alueiden kautta: lääketieteellinen pätevyys, yksityisyyden suoja, tekninen laatu ja käytettävyys. Nämä ovat näkökulmia, jotka säilyvät relevantteina teknologioiden kehittyessä. Myös yleisimmät käyttötapaukset ovat suhteellisen pysyviä.

Kehittämishanketta on edistetty toukokuussa 2024 hyväksytyn aiopaperin mukaisesti. Artikkelin terveydenhuollon ammattilaisille voisi olla tämän toimintakauden (2026 loppuun) tavoite ja kuluttajille suunnattua artikkelia voisi miettiä seuraavan toimintakauden aikana. Julkaisukanava terveydenhuollon ammattilaisille täytyy vielä miettiä.

Sovittiin, että Ville hahmottelee alustavaa artikkelia aiheesta ja jakaa sen kommentoitavaksi seuraavassa kokouksessa 7.10.2026.

Hyvinvointialueiden resurssimuutosten myötä kyselytutkimuksen tai selvitystyön toteuttaminen käytössä olevista lääketietokannoista ja -palveluista hyvinvointialueilla /
Ilona Niittynen, Erja Niemi

Erja ja Ilona esittelivät sairaala-apteekeille lähetetyn kyselyn "Sairaala-apteekeissa käytettävissä olevat maksulliset lääketiedon lähteet" tulosten vastaajille lähetettävän koosteen hahmotelmaa.

Marja kommentoi, että koosteessa voi mainita DynaMedin saatavuudesta kaikille Terveystieteen käyttäjille, lisenssi on voimassa ainakin 2026 loppuun.

Seuraavan toimintakauden aikana voidaan miettiä, kannattaako aiheesta jatkaa esim. eri kohderyhmien tai tekoälyn käytön osalta.

Lääkkeiden ympäristövaikutukset: Jatkotyö edellisen kolmivuotiskauden jälkeen: Kansainvälinen julkaisu aiheesta Lääkelaastareiden hävityskäytännöt ja tiedonsaanti / Outi Lapatto-Reiniluoto, Piia Siitonen, Henna Kyllönen

Artikkeli on lehdessä arvioitavana.

Kehityshankkeiden/toimenpiteiden tekoälyn, kuten esim. Chat GPT:n haasteista ja hyödyistä lääketiedon hyödyntämisessä / Ville Valkonen

Käsitellään seuraavassa kokouksessa ja mietitään miten aihetta voisi edistää seuraavalla strategiakaudella.

Viime toimintakaudella tuotettujen materiaalien päivitys

- Lääkäreiden keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja
- Hoitajien keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja
- Sairaala-farmasian ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja

Päivitystyöt on tehty, hoitajien ja sairaala-farmasian lääketiedon lähteiden taulukkoa päivitettiin vielä toukokuussa Raimo Ojalalta saadun vinkin mukaisesti (lisätty linkki kehittämisverkoston materiaalien sivustolle) ja taulukot on nyt lähetetty Päivi Kivirannalle julkaistavaksi myös Fimean sivuilla. Taulukot on lisätty työryhmän Teamsiin. **Fimean linkki.**

Essi pyytää loppuvuodesta Fimealta tiedoksi materiaalien katselumääriä.

Huumausainekirjanpitoon tehtävät muutosehdotukset päättäjille / Ville-Matti Mäkinen, Raimo Ojala

Ville raportoi huumausaineiden kirjanpitoa koskevan artikkelin etenemisestä. Artikkelissa tarkastellaan paperisen ja sähköisen kirjaamisen prosesseja, ajankäyttöä ja hukkaa lean-näkökulmasta. Esiin nousevat konkreettiset asiat kuten manuaaliseen kirjaamiseen kuluva aika vuositasolla, arkistointiin kuluvan tilan ja materiaalien vähentyminen sekä työn sujuvuuden parantuminen. Paperisen prosessin muuttaminen sähköiseksi on selkeä etu.

Mietittiin, että artikkelin ja mahdollisten suositusten kohderyhmä (viranomaiset/organisaatiojohto/tietojärjestelmätoimittajat) täytyy vielä kirkastaa, jotta vaikuttamistyö olisi tehokasta.

Ville kertoi, että artikkeliin ei tule päättäjille suunnattava muutosehdotusta, vaan sen voisi toteuttaa erikseen työryhmän toimesta ja artikkeli voisi toimia taustana.

Ville ja Raimo tarkentavat huumausainekirjanpidon kehittämistoimenpiteen otsikkoa ja määrittelevät lopputuleman tarkemmin (artikkeli vai suositus esim. organisaatioiden päättäjille) seuraavaan kokoukseen mennessä. Kehittämistoimenpidettä paremmin kuvaava otsikko tarvitaan myös toimintakertomukseen.

HUS:ssa ei olla suoritettu tutkimusta Apotin sähköisestä huumausainekirjanpidosta. Aihetta on käsitelty myös Farmasian Päivillä 2025.

4. Muut asiat

- Nostot Kansallisen lääkehoidon kehittämisverkoston yhteistapaamisesta Kuopiossa ja Helsingissä 26.3.2026
 - Verkostossa uutena mukana Johanna Seppänen Fimean tieto- ja kehittämispalveluista
- Kansallisen lääkehoidon kehittämisverkoston visio ja strategiset tavoitteet – kommentointi avoimna 4.6.2026 asti <https://strategiatyo-kansallinen-laakehoidon-kehittamisverkosto.in.howspace.com/strategiset-tavoitteet>
 - Kyselyn alussa on kooste 26.3.2026 yhteistapaamisesta
- Työryhmän toimintakertomuksen päivitys
 - Fimea tekee luonnoksen koko verkoston toimintakertomuksesta 2024–2026 ja yhteenvedon koko strategiakaudesta 2021–2026. Luonnos tulee kommentoitavaksi työryhmiin 8.9.2026. Koko toimintakertomus on suunniteltu hyväksyttäväksi koordinaatioryhmän kokouksessa 15.12.2026.
 - Essi on luonut Teams-työtilaan kansion ”Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, toimenpide-ehdotukset ja pientyöryhmäkoonpanot”, josta löytyy toimintakertomuksen luonnos täydennettäväksi (liite1). Linkki kansioon: [Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, toimenpide-ehdotukset ja pientyöryhmäkoonpanot](#)
- Nostot koordinaatioryhmän kokouksesta 7.5.2025
 - Johanna Seppänen ensimmäistä kertaa mukana
 - Pääasiana strategian työstäminen seuraavalle kaudelle, lisäksi käyty läpi eri työryhmien kuulumiset
 - Koko verkoston yhteistapaaminen verkossa tulossa loppuvuodesta 2026

Essi kehotti pohtimaan ja kirjaamaan strategiakyselyyn tärkeitä aiheita ja ideoita, joita pitää

verkostotyössä jatkossakin esillä, esim. digitaaliset pakkausselosteet ja tekoälyn merkitys lääkeinformaatiossa.

5. Seuraavat työryhmän kokoukset

7.10.2026 klo 13.00 ja 2.12.2026 klo 13.00.

6. Kolme nostoa kokouksesta

1. Kausi on loppumassa ja kehittämistoimenpiteet valmistumassa. Toisaalta mietitään mitä niistä jäisi tutkittavaksi ja kehitettäväksi ensi kaudelle
2. Hyvin on saatu asioita eteenpäin! Mietitään seuraavalle kaudelle mahdollisimman tarkat ja konkreettiset tavoitteet, joihin verkosto pystyy vaikuttamaan ja jotka olisivat merkityksellisiä potilaille/asiakkaille
3. Sairaala-apteekkikyselyn koonti on valmistumassa

Keskusteltiin, että myös kesän aikana voi laittaa työryhmälle sähköpostiin kommentteille asioita, joista haluaa keskustella seuraavassa kokouksessa.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.36 ja toivotti hyvää kevättä ja kesää kaikille!

Liitteet: Toimintakertomuksen luonnos